

UĞUR POYRAZ: 99 DEPREMİNDEN BU YANA TOPLANAN DEPREM VERGİLERİ ANAYASA MAHKEMESİ KARARINDA DA YOK SAYILDI

Anayasa Mahkemesi'nin ek Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) alınmasını öngören Kanun hükmünün iptaline ilişkin başvurunun reddinin yerinde olmadığını belirten İYİ Parti Antalya Milletvekili Uğur Poyraz; 99 depremi sonrası toplanmaya başlanan deprem vergilerinin, bu kararla Anayasa Mahkemesi'nce de yok sayıldığını söyledi. Poyraz: "Türkiye böylesine bir ekonomik kriz içindeyken Anayasa Mahkemesi'nin bu kararı, 1999 sonrası getirilen ve nereye harcandığı muallakta olan deprem vergilerini dikkate almayarak, hükümetin basiretsizlik ve beceriksizliğini görmezden gelen eksik tesis edilmiş bir karardır." dedi.

Poyraz konuyla ilgili şunları söyledi: "Ek MTV konusunda yayımlanan kanunun gerekçesine göre kanunun amacı 6 Şubat 2023 tarihinde tüm ülkemizi yasa boğan deprem felaketinin etkilerinin azaltılmasıdır. Bu gerekçe bile 1999 Depremi yaşamış ülkemizde çeyrek asıra yakındır iktidar olanların basiretsizliğini ve iş bilmezliğini göstermektedir. Bu konuya ilişkin Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru 28 Eylül 2023 tarihinde normun Anayasaya aykırı olmadığına karar vererek başvurunun reddine karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin bu kararı ek MTV'ye ilişkin 2001 ve 2003 kararları ile karşılaştırılmaktadır. Muhtemeldir ki Anayasa Mahkemesi de 2001 ve 2003 yılında verdiği kararları da merkeze alarak bir gerekçe ortaya koyacak ve bir içtihat oluşturmaya çalışacaktır.

Anayasa Mahkemesi'nin 2001 yılında "1999 Depreminin" yarattığı etkilerin azaltılması amacıyla ek MTV'yi kabul ettiği karar, 2023'te verdiği kararla uyumludur. Keza AYM 2003 yılında ekonomik istikrarla ilgili ek MTV düzenlemesini ise iptal etmiştir. Bu kararı da 2001 ve 2023 kararlarıyla uyumludur.

Anayasa Mahkemesinin olağanüstü durumlarda ek vergi düzenlemesi getirilebileceğini belirtmektedir. Bu nedenle yapılan düzenlemenin Anayasaya Aykırı olmadığına ilişkin karar Anayasa Mahkemesinin yeni bir içtihadı ya da önceden var olan içtihadından bir kopuş değildir. Ancak Anayasa Mahkemesi kendini güncelleyemediği de bir gerçektir. Zira 1999 Depremi sonrası getirilen ek vergilerle ilgili kararı ile paralel bir karar olarak gözükten 2023 kararında gözden kaçırılan çok önemli bir durum vardır.

1999 Depremi sonrası hayatımıza giren ve "deprem vergileri" olarak isimlendirilen vergilerle 2000-2022 yıllarını kapsayan 23 senede toplam 87 milyar 998 milyon lira özel iletişim vergisi toplandı. 2003-2022 arasındaki 20 yıllık AK Parti iktidarında toplanan deprem vergisi ise 86 milyar 138 milyon lira oldu. 2000-2022 arasında toplanan deprem vergisi 38 milyar 227 milyon dolar ediyor. AK Parti iktidarındaki deprem vergisi geliri ise 36,5 milyar dolara karşılık geliyor. 38,2 milyar dolar, 28 Eylül 2023 gününün Merkez Bankası kuru ile 1,046 trilyon Türk lirası ediyor. Deprem vergilerinin nereye gittiği konusunda dönemin bakanlarının 2011 Van depreminden sonra yaptıkları açıklamalarda "toplanan paraların duble yollar, havalimanları ve sağlık harcamalarında kullanıldığını" söylemişlerdir.

Dolayısıyla 1999 depremi sonrası getirilen ek vergilere ilişkin düzenlemeyi anayasaya aykırı bulmadığı zaman var olan ekonomik durumda deprem için oluşturulmuş bir vergi havuzu mevcut değilken bugün için 1 Trilyon Türk Lirasını aşan milletimizden toplanan vergilerin mevcut iktidarın nasıl hoyratça harcadığını, bu vergiden elde edilen paraların nasıl kullanıldığını dikkate almadan 2023'te getirilen ek vergilerin sadece deprem sonrası getirilmesi sebebiyle olağanüstü hal içtihadını uygulayarak anayasaya aykırı bulmamasına ilişkin kararı yerinde değildir.

Türkiye uzun zamandan beridir derinleşen bir ekonomik kriz içindeyken ve halkın bu krizden çok ağır biçimde etkilenmiş olması ve toplumun başta alt ve orta gelir düzeyindeki yurttaşları olmak üzere her kesiminin etkilendiği, hayatta kalma mücadelesi verdiği gözle görülür bir gerçekken Anayasa Mahkemesi'nin bu kararı, zaten 1999 sonrası getirilen ve nereye harcadığı muallakta olan deprem vergilerini dikkate almayarak, dinamik hayatı, durağan içtihatlarıyla yönetme çabası olan, hükümetin basiretsizlik ve beceriksizliğini görmezden gelen eksik tesis edilmiş bir karardır.”